

HANDHAVINGSPROTOCOL – KSA & OM

Handhavingsprotocol tussen het Openbaar Ministerie en de Kansspelautoriteit betreffende de behandeling van aangelegenheden van wederzijds belang en het verzamelen van informatie ten behoeve daarvan, in het kader van de bevordering van de normnaleving van de Wet op de kansspelen.

Het (Functioneel Parket van het) Openbaar Ministerie (hierna: het OM) en de Kansspelautoriteit (hierna: de Ksa),

overwegende dat

- a) dit protocol voortkomt uit de gezamenlijke wens om de onderlinge relatie van de partijen bij de uitvoering en handhaving van de Wet op de kansspelen (Wok) vast te leggen en daarover transparantie te betrachten;
- b) De Wet op de kansspelen als hoofddoel heeft het door een gereguleerd aanbod van kansspelen kansspelverslaving te voorkomen alsmede aan kansspelen gerelateerde criminaliteit, zoals fraude en witwassen, tegen te gaan en consumenten te beschermen;
- c) onderhavig handhavingsprotocol dient ter effectieve en doelmatige uitvoering van hetgeen is bepaald in de titels VIA, VIB en VIC van de Wet op de kansspelen en hetgeen is bepaald in de memorie van toelichting bij deze Wet;
- d) er overtredingen van de Wet op de Kansspelen zijn die zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk kunnen worden gesanctioneerd; echter zullen overtredingen van de Wok primair bestuurlijk door de Ksa worden gehandhaafd. Het strafrecht dient als optimum remedium;
- e) het voor een effectieve bevordering van normnaleving essentieel is dat de keten van wet- en regelgeving, preventie, toezicht, controle, bestuurlijke sanctionering, opsporing en strafrechtelijke vervolging goed op elkaar aansluit en dat bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten daarbij in samenhang met elkaar worden ingezet om de normnaleving in/van de Wet op de kansspelen te bevorderen;
- f) het van belang is dat partijen elkaar informeren over zaken en ontwikkelingen die voor elkaars taakuitvoering van belang kunnen zijn;
- g) het Openbaar Ministerie is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en dat het Openbaar Ministerie als taak heeft om al dan niet na opsporing in verband met de door de Kansspelautoriteit overgedragen signalen van strafbare feiten een vervolgingsbeslissing te nemen;
- h) de Kansspelautoriteit op basis van de Wet op de kansspelen belast is met
  - het verstrekken, wijzigen en intrekken van vergunningen voor diverse vormen van kansspelen;
  - het geven van voorlichting en informatie aan burgers, medeoverheden, bedrijven en maatschappelijke organisatie;
  - het toezicht op de naleving van de toepasselijke wet- en regelgeving en de handhaving daarvan;

HANDHAVINGSPROTOCOL – KSA & OM

- i) indien een overtreding tevens een strafbaar feit is, deze op grond van artikel 5:44 tweede lid Algemene wet bestuursrecht (Awb) door de Kansspelautoriteit aan de officier van justitie moet worden voorgelegd, tenzij anders is overeengekomen;
- j) op grond van artikel 5:44, derde lid Awb inzake een gedraging die aan de officier van justitie moet worden voorgelegd, de Kansspelautoriteit slechts een bestuurlijke boete oplegt indien:
  - a. de officier van justitie aan de Kansspelautoriteit heeft medegedeeld ten aanzien van de overtreder van strafvervolgning af te zien, of
  - b. de Kansspelautoriteit niet binnen dertien weken nadat de gedraging aan de officier van justitie is voorgelegd een reactie van de officier van justitie heeft ontvangen;
- k) de partijen overeengekomen zijn dat de Kansspelautoriteit zaken zoals omschreven in artikel 3 voorlegt aan het OM;
- l) de officier van justitie een zaak waarin sprake is van samenloop met één of meer vermoeden van strafbare feiten uit of gerelateerd aan de Wok de zaak kan overdragen aan de Kansspelautoriteit indien de overtreding(en) zich primair voor bestuursrechtelijke handhaving leent;
- m) degenen die zijn belast met het toezicht op de naleving en degenen die zijn belast met de opsporing, elkaar alle gegevens en inlichtingen verstrekken voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun taak en voor zover wettelijk toegestaan;

zijn het navolgende overeengekomen.

Hoofdstuk 1. Definities en reikwijdte van het handhavingsprotocol

Artikel 1

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a) Partijen: het FP en de Ksa tezamen;
- b) FP: Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie;
- b) OM: Openbaar Ministerie;
- c) Ksa: Kansspelautoriteit;
- d) Wok: Wet op de kansspelen;
- e) samenloop: de situatie waarin zowel de Ksa op grond van titel WIB van de WOK een bestuurlijke boete kan opleggen en het OM strafvervolgning kan instellen;
- f) Bestuurlijke boete: de bestraffende sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom;
- g) Voorleggen: er is sprake van 'voorleggen' als de Kansspelautoriteit dan wel het OM een aanwijzing van een mogelijk strafbaar feit uit of gerelateerd aan de Wok in het periodiek overleg volgens het vastgestelde sjabloon voorlegt, op een dusdanige wijze dat het OM kan besluiten of zij strafrechtelijk onderzoek instelt dan wel afziet van strafvervolgning.
- h) Zaak: de situatie waarin een vermoeden van een strafbaar feit uit of gerelateerd aan de Wok is geconstateerd;

HANDHAVINGSPROTOCOL – KSA & OM

i) Intelligence agenda: voorafgaand aan ieder kalenderjaar komen de KSA en het OM in een zogenaamde intelligence agenda overeen; daarin worden afspraken gemaakt over het aantal, en de wijze waarop, signalen over misdrijven, al dan niet in georganiseerd verband en/of ondermijnend van aard, worden gegenereerd.

Artikel 2

De in dit handhavingsprotocol vermelde afspraken hebben betrekking op de samenwerking tussen de Ksa en het OM voor situaties waarin de Ksa over kan gaan tot bestuursrechtelijke handhaving en / of het OM strafvervolgning kan instellen.

Hoofdstuk 2. Voorleggen van zaken

Artikel 3

Zaken worden in het periodiek overleg voorgelegd indien op basis van objectieve criteria strafrechtelijke handhaving geboden kan zijn. Strafrechtelijke handhaving kan onder andere geboden zijn, indien:

- a) er sprake is van recidive, en/of
- b) het vermoeden bestaat dat er sprake is van samenloop met overtredingen dan wel misdrijven strafbaar gesteld in andere wetten dan de Wok, en/ of
- c) de bestuursrechtelijke interventiemogelijkheden ontoereikend zijn om de geconstateerde overtreding op de gewenste wijze te sanctioneren.

Artikel 4

Geconstateerde strafbare feiten uit of gerelateerd aan de Wok worden in beginsel door de Ksa bestuursrechtelijk afgedaan zonder dat deze overtredingen aan het OM worden voorgelegd, tenzij het vorige artikel van dit protocol van toepassing is.

Artikel 5

Indien de besluitvorming van een bepaalde zaak niet kan wachten op een beslissing van de officier van justitie tijdens een periodiek overleg, informeert de Ksa respectievelijk het OM, de ander hier onverwijld over, met het oog op een snelle besluitvorming omtrent de wijze van afdoening.

Hoofdstuk 3. Periodiek overleg

Artikel 6

Er vindt eens per kwartaal overleg plaats tussen de Ksa en het OM. Afhankelijk van de omstandigheden kan de frequentie van dit overleg worden verhoogd of verlaagd.

Artikel 7

Het periodiek overleg heeft als doel het uitwisselen en bijeenbrengen van relevante informatie van gevallen waarin er sprake is van samenloop van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving, zodat op grond van die wederzijdse informatie door het OM tot een gewenste interventie kan

HANDHAVINGSPROTOCOL – KSA & OM

worden besloten. Het periodiek overleg heeft eveneens voor partijen als doel het wederzijds informeren over zaken en ontwikkelingen die voor elkaars functioneren van belang (kunnen) zijn.

Artikel 8

Het periodiek overleg wordt voorgezeten door het OM. Het secretariaat van het periodiek overleg wordt gevoerd door de Ksa. Agendapunten en relevante stukken worden minimaal één week voorafgaande aan het periodiek overleg aangeleverd bij de secretaris. Deze verspreidt de stukken uiterlijk drie werkdagen voor aanvang van het overleg onder de deelnemers.

Artikel 9

Partijen informeren elkaar in het periodiek overleg over en weer over zaken en ontwikkelingen die voor elkaars functioneren van belang kunnen zijn. Ze verstrekken elkaar binnen de bestaande wettelijke kaders alle gegevens en inlichtingen voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun taak.

Artikel 10

Beoordeling van een zaak in het periodiek overleg vindt plaats op basis van een preweegdocument dat het OM en de Ksa gezamenlijk hebben vastgesteld.

Hoofdstuk 4. Voortgangsbepaling in voorgelegde zaken

Artikel 11

Tijdens het periodiek overleg beslist de officier van justitie of hij in een voorgelegde zaak tot strafrechtelijke handhaving overgaat dan wel of bestuursrechtelijke handhaving door de Ksa de gewenste handhavingsmodaliteit is.

Artikel 12

Indien het OM besluit dat ten aanzien van een voorgelegde zaak met het oog op artikel 4 van dit handhavingsprotocol strafvervolgning geboden is, stelt het OM een opsporingsonderzoek in.

Artikel 13

Indien het OM besluit een voorgelegde zaak strafrechtelijk te vervolgen en de opsporing onder verantwoordelijkheid van een andere opsporingsinstantie valt, draagt de Ksa alle voor de zaak relevante informatie waarover zij op dat moment beschikt binnen een bij het periodiek overleg vastgestelde termijn over aan het OM. De Ksa zal zo nodig haar deskundigheid in het opsporingsonderzoek inzetten.

Artikel 14

Het FP draagt daarbij zorg voor de uitvoering van dat strafrechtelijke onderzoek door een opsporingsdienst of een samengesteld team van meerdere opsporingsdiensten en zondig door overdracht van het onderzoek aan een ander OM-onderdeel.

Artikel 15

HANDHAVINGSPROTOCOL – KSA & OM

Na de beslissing van het OM een voorgelegde zaak ter bestuursrechtelijke handhaving aan de Ksa over te dragen, draagt het OM bij die beslissing alle voor de zaak relevante informatie waarover zij op dat moment beschikt binnen een bij periodiek overleg vastgestelde termijn over aan de Ksa. Het OM zal zo nodig haar deskundigheid in het opsporingsonderzoek inzetten.

Artikel 16

De tussen OM en Ksa verstrekte gegevens worden uitsluitend gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt.

Artikel 17

De Ksa wordt na de overdracht als bedoeld in artikel 13 van dit protocol door het OM zoveel mogelijk van de voortgang van die zaken op de hoogte gebracht.

Artikel 18

Wanneer de KSA voornemens is in een zaak – niet vallende onder de definities van art. 4 van dit protocol – een bestuurlijke boete op te leggen, doet zij van dat voornemen conform art. 5:44 AWB een schriftelijke aankondiging daarvan bij het OM. Het OM beslist daarop zo spoedig mogelijk.

Hoofdstuk 5. Externe communicatie

Artikel 19

Het verstrekken van informatie aan derden die naar de inschatting van de Ksa, respectievelijk het OM, de belangen en/ of functioneren van het OM, respectievelijk de Ksa, kunnen schaden, geschiedt niet eerder dan nadat dit met het OM, respectievelijk de Ksa, is afgestemd.

Artikel 20

De vermoedelijke pleger van een strafbaar feit uit of gerelateerd aan de Wok wordt, indien hij/ zij over het lopende bestuursrechtelijke dan wel respectievelijk strafrechtelijke onderzoek reeds geïnformeerd is door de Ksa of het OM, in kennis gesteld door de Ksa respectievelijk het OM, over de wijze waarop de afdoening van het geconstateerde strafbare feit zal plaatsvinden, tenzij het belang van het onderzoek zich daartegen verzet.

Artikel 21

De Ksa en het OM informeren elkaar over en weer – en stemmen onderling af over geplande publicaties van, alsmede persmededelingen rondom besluiten van de Ksa, onderzoeksresultaten of overige publiekelijke mededelingen, die betrekking hebben op het werkkterrein van beide organisaties.

Hoofdstuk 6. Overige bepalingen

Artikel 22

Het OM en de Ksa benoemen ieder één of meer contactpersonen die het aanspreekpunt vormt bij de toepassing van de bepalingen van dit handhavingsprotocol.

HANDHAVINGSPROTOCOL – KSA & OM

Artikel 23

Het College van procureurs-generaal, in deze vertegenwoordigd door het Functioneel Parket en de Raad van Bestuur van de Ksa hebben twee keer per jaar een bestuurlijk overleg. In dit overleg wordt onder meer de uitvoering van dit handhavingsprotocol geëvalueerd en de tekst ervan indien nodig aangepast.

Artikel 24

Indien er in het periodiek overleg geen overeenstemming kan worden bereikt, beslist het bestuurlijk overleg als genoemd in het vorige artikel. Deze komt in die gevallen zo spoedig mogelijk bijeen.

Artikel 25

Dit handhavingsprotocol:

- 1) is voor onbepaalde tijd van kracht;
- 2) kan slechts worden beëindigd door opzegging van één van de partijen. Opzegging vindt plaats door middel van een schriftelijke mededeling aan de andere partij met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden;
- 3) wordt jaarlijks in het bestuurlijk overleg geëvalueerd in die zin dat beoordeeld wordt of een wijziging ervan noodzakelijk is;
- 4) kan slechts schriftelijk worden gewijzigd indien in het bestuurlijk overleg overeenstemming over de voorgestelde wijzigingen bestaat.

Artikel 26

Dit handhavingsprotocol treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening (van de wijziging) ervan.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te Amsterdam op 9 december 2015

De Hoofdofficier van Justitie,

M.J. Bloos

De raad van bestuur van de Kansspelautoriteit,

H.W. Kesler